

พลิกน้ำมันรัย ให้กลายเป็นดี

ใครที่ชื่นชอบของมันๆ ของทอดๆ เป็นชีวิตจิตใจ ก่อนจะควักเงินจ่ายมาปรนเปรอน้ำย่อย เคยเหลียวดูน้ำมันร้อนๆ ในกระทะบ้างหรือไม่ว่าเป็นของ 'ใหม่' หรือ 'ใช้ซ้ำ'

วีระพล จิระประดิษฐกุล ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เปิดเผยว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีมีการสำรวจปริมาณน้ำมันพืชใช้แล้วอย่างเป็นระบบ

ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้นจากกลุ่มผู้ใช้ น้ำมันพืชรายใหญ่ จำนวน 2 กลุ่ม พบว่ามีปริมาณการใช้น้ำมันพืชรวมประมาณ 47 ล้านลิตร/ปี และกลุ่มร้านอาหารกับภัตตาคารขนาดใหญ่ รวมทั้งร้านฟาสต์ฟู้ดต่างๆ มีอัตราการใช้น้ำมันพืชประมาณ 0.3 ลิตร/ปี

และคาดว่าหากร้านค้าย่อย และประชาชนให้ความร่วมมือในการจัดเก็บน้ำมันพืชใช้แล้วอย่างจริงจัง จะสามารถจัดเก็บน้ำมันพืชใช้แล้วได้ไม่ต่ำกว่า 365 ล้านลิตร/ปี

"น้ำมันพืชที่ใช้แล้วถือว่าเป็นของเสียชนิดหนึ่งที่มีสิ่งปนเปื้อน อันเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นสาเหตุของการเกิดโรคมะเร็ง และอาจถึงขั้นยับยั้งการเจริญเติบโต หรืออาจทำให้เสียชีวิตได้

แต่ก็ยังไม่มีการตื่นตัวมากนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีการนำน้ำมันพืชใช้แล้วมาใช้ซ้ำอย่างกว้างขวางในตลาดมืด ทั้งในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และร้านอาหารจำพวกทอด ได้แก่ ปาท่องโก๋ ก๋วยเตี๋ยวแกง ไก่ทอด แผลงทอด เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากน้ำมันพืชใช้แล้วมีราคาถูกมากเพียงลิตรละประมาณ 10-12 บาทเท่านั้น ในขณะที่น้ำมันพืชใหม่มีราคาประมาณลิตรละ 30 บาท" วีระพล กล่าว

นอกจากในตลาดมืดแล้ว ยังมีการนำน้ำมันพืชใช้แล้วไปเป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้สำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท 3 เช่น อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ ของบริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) เป็นต้น ที่พยายามจะลดต้นทุนในกระบวนการผลิตด้วยการนำน้ำมันพืชดังกล่าวมาใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันปิโตรเลียม

อย่างไรก็ตาม การนำมาใช้ทดแทนน้ำมันปิโตรเลียมนั้น ยังติดปัญหาในเรื่องกลุ่มอุตสาหกรรมผู้ผลิตปูนซีเมนต์ไม่สามารถรับซื้อน้ำมันพืชใช้แล้วในราคาที่สูงได้เท่ากับราคาเชื้อในตลาดมืด

ทั้งนี้ เนื่องจากระบบที่ใช้น้ำมันพืชใช้แล้วเป็นระบบเฉพาะที่ทางผู้ผลิตปูนซีเมนต์ต้องลงทุนสร้างเพิ่มเติม ซึ่งหากราคาน้ำมันพืชใช้แล้วมีค่าไม่แตกต่างจากน้ำมันปิโตรเลียมมากพอแล้ว ก็จะไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน เหล่านี้จึงเป็นสาเหตุทำให้การนำน้ำมันพืชใช้แล้วมาเป็นเชื้อเพลิงทดแทนในอุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์จึงไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร

แต่โดยรวมแล้ว ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มักเกิดจากการนำน้ำมันพืชใช้แล้วมาบริโภคซ้ำ โดยเฉพาะที่หลีกเลี่ยงจากการประกอบอาหารจาก

(มีต่อหน้าหลัง)

หลังจากเทออกจากขวดแล้วไม่รู้ว่าจะถูกเวียนใช้ซ้ำอีกกี่ครั้ง

โรงงานอุตสาหกรรม ร้านอาหาร หรือตามบ้าน เรือนถือว่าเป็นของเสียชนิดหนึ่งซึ่งมีสิ่งปนเปื้อน (Contaminants) ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การนำน้ำมันพืชที่เหลือจากการประกอบอาหารกลับมาใช้โดยตรง เช่น การทำความสะอาดแล้วนำกลับมาบริโภคใหม่ หรือมาใช้ทางอ้อม เช่น การนำไปทำเป็นอาหารสัตว์ จึงเป็นการเสี่ยงต่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากรายงานของ **น.พ.บรรจบ ชุณหสวัสถกุล** จากมติชนรายสัปดาห์ ที่กล่าวว่ามีสารที่แตกตัวจาก

สารที่แตกตัวจากการทอด และเป็นอันตรายต่อร่างกาย ถึง 8 ชนิดด้วยกัน ความเป็นพิษของสารเหล่านี้ ได้แก่ การเป็นสาเหตุของการเกิดโรคมะเร็ง และอาจจะมาก ถึงการยับยั้งการเจริญเติบโต และอาจทำให้ถึงขั้นเสียชีวิตได้

5
การทอด และเป็นอันตรายต่อร่างกายถึง 8 ชนิดด้วยกัน ความเป็นพิษของสารเหล่านี้ ได้แก่ การเป็นสาเหตุของการเกิดโรคมะเร็ง และอาจจะมาก ถึงการยับยั้งการเจริญเติบโต และอาจทำให้ถึงขั้นเสียชีวิตได้

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการบางรายได้มีการทำความสะอาดน้ำมันพืชใช้แล้วในระดับหนึ่ง ก่อนที่จะนำมาใช้ในการประกอบอาหารซ้ำ เช่น การกรองด้วยผ้าขาวบางเพื่อนำสารที่ตกค้างอยู่ในน้ำมันออกไป เป็นต้น แต่วิธีการดังกล่าวก็ไม่สามารถลดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคได้ทั้งหมด และยังคงเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค โดยเฉพาะปัญหาสาเหตุในการก่อให้เกิดโรคมะเร็ง

ในขณะที่ต่างประเทศมีการตื่นตัวเกี่ยวกับสารพิษที่อยู่ในน้ำมันทอดซ้ำอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ดังจะเห็นได้จากการจัดสัมมนาในระดับชาติหลายครั้งในประเทศแถบยุโรป พร้อมทั้งมีการออกกฎหมายห้ามการนำน้ำมันพืชใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งการกำหนดบทลงโทษหากมีการฝ่าฝืนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

ผอ.สพช. เสริมอีกว่า เพื่อหาแนวทางในการป้องกันปัญหาสุขภาพและให้ได้ประโยชน์ด้านพลังงานทดแทนด้วย สพช. โดยการสนับสนุน

จากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน จัดให้มีการประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดกรอบการสนับสนุนของกองทุนเกี่ยวกับเรื่องน้ำมันพืชใช้แล้วไว้ คือ จะสนับสนุนการศึกษาริวิจัยเพื่อนำน้ำมันพืชที่ใช้แล้วมาผลิตเป็นไบโอดีเซลทดแทนน้ำมันดีเซลในภาคการขนส่ง โดยในขั้นต้นจะสนับสนุนโครงการในระดับ Lab-scale ก่อนเพื่อให้ทราบผลกระทบในด้านต่างๆ ที่ชัดเจน ก่อนที่จะให้การสนับสนุนในระดับโรงงานต้นแบบเพื่อขยายผลต่อไป

“ขณะนี้ได้ให้การสนับสนุนไปแล้ว 2 โครงการ ได้แก่ โครงการสาริตการใช้ และผลิตไบโอ-

ทอดมันก็เป็นอีกหนึ่งของถูกปากที่เข้าข่ายใช้น้ำมันซ้ำ

น้ำมันที่ใช้แล้วประเภทต่างๆ

ดีเซลจากน้ำมันพืชที่ใช้แล้ว วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มช.) และโครงการพัฒนากระบวนการผลิตเมทิลเอสเทอร์จากน้ำมันทอดใช้แล้ว และการทดสอบเพื่อทดแทนน้ำมันดีเซลในเครื่องยนต์ดีเซล วิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.)” วีระพล ทิ้งท้าย

ปัจจุบันโครงการทั้งสองอยู่ในระหว่างการปรับปรุงข้อเสนอโครงการให้เป็นไปตามมติของคณะอนุกรรมการแผนงานภาคความร่วมมือที่เห็นควรให้เป็นการศึกษาวิจัยในระดับ Lab-scaleเกี่ยวกับกระบวนการผลิตเอสเทอร์จากน้ำมันพืชใช้แล้ว และการทดสอบถึงองค์ประกอบและคุณสมบัติของเอสเทอร์ที่ได้อบรมถึงการศึกษาถึงคุณสมบัติของน้ำมันพืชใช้แล้ว ว่าชนิดใดมีความเหมาะสมที่จะสามารถนำมาผลิตเป็นเอสเทอร์ได้ พร้อมทั้งการดำเนินการทดสอบการนำเอสเทอร์ที่ผลิตได้ไปใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลในระดับ Lab-scale เพิ่มเติมด้วย

คาดว่าประมาณปลายปี 2545 นี้ การดำเนินการของทั้ง 2 โครงการจะเริ่มดำเนินการได้ และใช้เวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้นประมาณ 1 ปี

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.)